

засобів вважати остаточною вартістю переданого взамін активу. Якщо остаточною вартістю переданого основного засобу дорівнює нулю, то одержаний актив оцінюють по справедливій вартості на дату одержання [3. с. 2].

Порядок формування бюджетними установами первісної вартості основних засобів кардинально помінявся. Паралельно Міністерство фінансів від коректувало і порядок його відображення у бухгалтерському обліку. Всі витрати на придбання (створення) основних засобів, їх реконструкцію, модернізацію накопичують на субрахунках балансового рахунку 14 «Незавершені капітальні інвестиції в необоротні активи»:

- 141 «Капітальні інвестиції в основні засоби»;
- 142 «Капітальні інвестиції і інші необоротні матеріальні активи».

При введені в експлуатацію накопичені на рахунку 14 капітальні інвестиції переводять в основні засоби і показують на відповідних субрахунках.

Всі витрати, які пов'язані з придбанням основних засобів, збільшують його первісну вартість. До 1 січня 2015 року витрати пов'язані з придбанням основних засобів списували на фактичні витрати бюджетної установи.

Література:

1. Васильковський В. Бюджетний бухгалтерський облік купівлі основних засобів [Текст] / В. Васильковський // Все про бухгалтерський облік. - 2015. - № 27. – С. 26 - 29.
2. Методичні рекомендації по бухгалтерському обліку основних засобів суб'єктів державного сектору, затверджені наказом Міністерства фінансів від 23.01.15 р. № 11: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http\ buhgalter911.com.ua](http://buhgalter911.com.ua). – Назва з екрана.
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 "Основні засоби" [Електронний ресурс]: Наказ Міністерства фінансів України від 25.11. 2014 № 1163 (в редакції від 12.10.2010 р. № 1202). - Режим доступу: [http\ buhgalter911.com.ua](http://buhgalter911.com.ua). – Назва з екрана.

ПОРЯДОК НАРАХУВАННЯ ТА СПЛАТИ ЄДИНОГО ПОДАТКУ В УМОВАХ ПОДАТКОВИХ ЗМІН

Побережець О.В.

Кандидат економічних наук, доцент

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова (Одеса, Україна)

Макаревич Г.В.

Студент

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова (Одеса, Україна)

На сучасному етапі вибір підприємством системи оподаткування – загальної або спрощеної - залежить від наявності окремих критеріїв, склад та зміст яких час від часу змінюється.

Єдиний податок - це податок, який сплачується фізичними особами - підприємцями та юридичними особами, які перебувають на спрощеній системі оподаткування і передбачає спрощений облік доходів і витрат, а також заміняє собою сплату та розрахунок переліку обов'язкових податків і зборів.

Суттєві зміни податкового законодавства, що набули чинності з 1 січня 2015 року, роблять актуальним питання нарахування та сплати фізичними та юридичними особами єдиного податку. Законом України від 28.12.2014 р. № 71-VIII "Про внесення змін у Податковий кодекс України та деякі законодавчі акти України щодо податкової реформи" внесено суттєві зміни до глави 1. р. XIV ПКУ, що регулює застосування спрощеної системи оподаткування [2].

Відповідно до податкових змін кількість груп єдиного податку скоротили з 6 до 4, з них підприємці можуть застосовувати тільки три (1-3). При цьому єдинники п'ятої групи, автоматично з 1 січня 2015 року були переведені до третьої групи платників. Крім структурних змін доповнилися деякі критерії визначення зазначених груп платників єдиного податку. До першої групи, як і раніше належать фізичні особи - підприємці, які не використовують працю найманих осіб, здійснюють виключно роздрібний продаж товарів з торговельних місць на

ринках та/або провадять господарську діяльність з надання побутових послуг населенню [1,ст.291.4]. При цьому збільшився ліміт доходів даної групи з 150 тис. грн. до 300 тис. грн., а ставка податку не має мінімального розміру (було від 1% мінімальної зарплати) [1,ст.293.1].

Друга група не зазнала суттєвих змін: до неї відносяться фізичні особи - підприємці, які здійснюють господарську діяльність з надання послуг, у тому числі побутових, платникам єдиного податку та/або населенню, виробництво та/або продаж товарів, діяльність у сфері ресторанного господарства. Але сума доходу за звітний період була збільшена з 1000 тис. грн. до 1500 тис. грн. Кількість найманих працівників, як і раніше, не повинна перевищувати 10 осіб [1, ст.291.4]. Мінімальну ставку для другої групи прибрали, до 2015 року вона становила 2% мінімальної заробітної плати [1, ст.291.4].

Суттєвих змін зазнала третя група. До 2015 року до неї відносились фізичні особи - підприємці, які протягом календарного року відповідали сукупності наступних критеріїв: не використовували працю найманих осіб або кількість найманих працівників не перевищувала 20 осіб; обсяг доходу не перевищував 3 млн. гривень [2, ст. 291.4]. Після реалізації податкових змін третя група - це «фізичні особи - підприємці, які не використовують працю найманих осіб або кількість осіб, які перебувають з ними у трудових відносинах, не обмежена і юридичні особи - суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми» [1, ст. 291.4]. Отже, ліміт доходу даної групи збільшився з 3 млн. грн. до 20 млн. грн.

Позитивним кроком в оподаткуванні малого та середнього бізнесу є зниження процентної ставки з 3% до 2% для підприємств, які сплачують податок на додану вартість і з 5% до 4% у випадку, якщо податок на додану вартість включений в єдиний податок. [1,ст.293.2]. Посередники в нерухомості та ювеліри, які раніше могли відноситися до 3 або 5 груп, у зв'язку з вибуттям 5 групи, можуть бути включені до третьої групи єдиного податку.

Юридичні особи 3 групи відповідно до оновленої редакції Податкового кодексу за новими правилами визначають дохід від продажу основних засобів: «при продажу основних засобів юридичними особами - платниками єдиного податку дохід визначається як сума коштів, отриманих від продажу таких основних засобів. Якщо реалізовані основні засоби після їх використання протягом 12 календарних місяців з дня введення в експлуатацію, дохід визначається як різниця між сумою коштів, отриманою від продажу таких основних засобів, та їх залишковою балансовою вартістю, що склалася на день продажу» [1, ст. 292.4].

Четверта група платників єдиного податку, до якої входили юридичні особи зі середньообліковою кількістю працівників не більше 50 осіб та обсягом доходу менше 5 млн. грн., була трансформована. Відповідно до податкових змін до четвертої групи платників відносяться сільськогосподарські підприємства: «сільськогосподарські товаровиробники, у яких частка сільськогосподарського товаро-виробництва за попередній податковий (звітний) рік дорівнює або перевищує 75 відсотків» [1,ст.291.4]. Отже, платники фіксованого сільгосподатку переходять у нову, четверту групу, а сам податок ліквідується і замінюється податком на землю. При цьому на нову 4 групу не поширюється вимога розрахунків з покупцями виключно у грошовій формі.

Ставки єдиного податку 4-ї групи встановлені:

- для ріллі, сіножатей і пасовищ – 0,45%
- для багаторічних насаджень – 0,27%;
- для гірських зон і поліських територій – 0,09%;
- для земель водного фонду – 1,35%.

База оподаткування на поточний рік для 4 групи єдиного податку визначається за нормативною грошовою оцінкою земельної ділянки з урахуванням коефіцієнта індексації, визначеного станом на 01 січня податкового року, відповідно до порядку, передбаченого для плати за землю. Розглянувши існуючі групи платників єдиного податку можна узагальнити всі критеріальні вимоги, що представлено в таблиці 1.

До п'ятої групи належали фізичні особи - підприємці, які протягом календарного року відповідали сукупності таких критеріїв: не використовували працю найманих осіб або кількість осіб, які перебували з ними у трудових відносинах, не обмежена; обсяг доходу не перевищує 20000000 гривень, перестала існувати. Представники шостої групи, а саме, юридичні особи - суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми, у яких протягом календарного року обсяг доходу не перевищує 20 млн. грн. були включені до третьої групі [1,ст.291.4].

Порівняльна характеристика груп платників єдиного податку

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ГРУП ПЛАТНИКІВ		
№ групи	до 01.01 2015 року	з 01.01.2015 року
учасники груп		
1 гр.	фізичні особи - підприємці	фізичні особи – підприємці
2 гр.	фізичні особи - підприємці	фізичні особи – підприємці
3 гр.	фізичні особи - підприємці	юридичні особи, фізичні особи-підприємці
5 гр.	фізичні особи - підприємці	
6 гр.	юридичні особи	
4 гр.	юридичні особи	сільськогосподарські товаровиробники
ліміт доходу		
1 гр.	150 тис. грн.	300тис. грн.
2 гр.	1 млн. грн.	1,5 млн. грн.
3 гр.	3 млн. грн.	20 млн. грн.
4 гр.	5 млн. грн.	-
основна ставка податку		
1 гр.	1%-10% мін. з/пл	до 10% мін. з/пл
2 гр.	2%-20% мін. з/пл	до 20% мін. з/пл
3 гр.	3% від доходу зі сплатою ПДВ	2% від доходу зі сплатою ПДВ
	5% від доходу при включенні ПДВ до ЄП	4% від доходу при включенні ПДВ до ЄП
кількість найманих працівників		
1 гр.	без працівників	без працівників
2 гр.	не більше 10	необмежена кількість
3 гр.	не більше 20 осіб	необмежена кількість
4 гр.	не більше 50 осіб	необмежена кількість

Слід зазначити, що платники єдиного податку у відповідності до проведених змін звільнені від сплати земельного податку за земельні ділянки, що використовуються в господарській діяльності, але повинні сплачувати податок на нерухомість [1, п.293.3].

Для підвищення ефективності контролю за готівковими розрахунками з 1 липня 2015 року платники єдиного податку другої та третьої (фізичні особи - підприємці) груп при здійсненні діяльності готівкових розрахунків зобов'язані застосовувати РРО, крім операцій з продажу товарів дрібно роздрібною торговельною мережі або через засоби пересувної мережі. Вільно працювати без РРО зможуть тільки платники першої групи до 1 січня 2016 року.

Таким чином, податкові зміни діючого законодавства були проведені з метою покращення системи оподаткування, зокрема, спрощеної системи, а також для підвищення ефективності використання фінансових ресурсів. Скорочення груп платників податку з 6 до 4 дає можливість посилити контроль за діяльністю як фізичних, так і юридичних осіб. Крім того, збільшення максимального розміру доходу дозволяє розширити коло підприємств, які мають право використовувати спрощену систему оподаткування, та уникнути порушень діючого законодавства.

Використання платниками єдиного податку РРО посилить контроль за готівковими операціями, що в свою чергу призведе до збільшення податкових надходжень до бюджету.

Література:

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI (зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
2. Державна фіскальна служба України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://status.gov.ua/nk/rozdil-xiv--spetsialni-podat/edynyi-podatok>.